

Vanuit de MEIJERIJ

De laatste keer, dat ik deze rubriek schrijf en toch een gewone Meijerij, want mijn afscheidswaarden zal ik op 23 augustus spreken. Niet in een zondagse samenkomst van de gemeente, maar tijdens een ongedwongen samenzijn.

Jakobus 5: 13-14a:

Als een van u het moeilijk heeft, laat hij bidden; is hij vrolijk, laat hij een loflied zingen. Laat iemand die ziek is de oudsten van de gemeente bij zich roepen;

Jakobus is vanouds her het Bijbelboek, waar doopsgezinden veel mee hebben. Zijn raadgevingen komen vaak van pas. Zijn brief gaat al bijna 2000 jaar mee. Na al die eeuwen zijn de aanbevelingen van Jakobus nog steeds actueel, praktisch en bruikbaar. Hebt u vragen over de omgang met de medemens? Tobt u over uw aankopen in de supermarkt? Over uw bestedingen? Vragen over uw individuele levenswijze? Jakobus geeft raad. In zijn brief vindt u praktische tips, bemoediging en vermaning.

Hij schrijft over onze omgang met elkaar en over gemeente-zijn.

In de door mij gekozen tekst gaat het over bidden en zingen van het individu én over het roepen van de oudsten door het individu.

Dat laatste zou ik jullie allemaal op het hart willen drukken. Wacht niet af of en tot er iemand van de gemeente bij u komt. Niemand kan ruiken of u een

bezoekje nodig heeft. Bij toeval zal het wel zo nu en dan precies op het goede moment komen, maar het helpt de bezoekers als je het hen laat weten, dat je behoefte hebt aan een gesprek. In dat verband las ik deze regels:

Neem mijn hand
als ik niet verder kan
spreek mijn gedachten
als mijn woorden falen
leen mij je oor
als ik eenzaam ben
laat mijn voet niet stil dwalen

Niet alleen bezoekers, gemeenteleden en professionals, zijn geroepen, maar alle gemeenteleden zijn geroepen tot gemeente-zijn.

In Efeze 4:11-16 schrijft Paulus dat iedereen een taak heeft.

Gemeente zijn doen we met elkaar. Het is niet alleen de voorganger, of oudsten die de gemeente bouwen, met elkaar bouwen we aan de gemeente. Iedereen heeft een taak en verantwoordelijkheid binnen de gemeente. Een gemeente waarbij alleen de leidinggevende alle taken doen, en waarbij de gemeenteleden alleen maar op hun stoel zitten, wordt niet gebouwd. De gave is iets dat God aan ons geeft.

Zo kunnen we samen gemeente-zijn.

met zusterlijke groet,

Graddie Meijer

ADRESSEN: KERKGEBOUW: SMEDEN 2B, 8301 XH TE EMMELOORD

Voorganger:

Ds. G.E.G. Meijer, Munt 98, 8446 AL Heerenveen.

Telefoon: 0513-880715, mobiel: 06-47134779

E-mail: gegmeijer@doopsgezind.nl

Voorzitter/Secretaris (postadres): Br. J. Kuipers,

Klaverhof 8, 8308 AV Nagele. Telefoon: 06-48022386

E-mail: jan.a.kuipers@gmail.com

Penningmeester

Zr. S. Heeringa – de Hoop, Aambeeld 11, 8307 ED Ens.

Telefoon: 06-22997827

E-mail: sietske@famheeringa.com

Lid: Zr. B. Yntema-Van der Heijden, Diemenstraat 68, 8304 ED Emmeloord.
Telefoon: 0527-699270
E-mail: barbera.yntema@gmail.com

Lid: Br. B. van Berkum, Concourslaan 88, 8252 GK Dronten
Telefoon : 0321 - 334663
E-mail : bobvanberkum@gmail.com

Website gemeente: www.dg-nop.nl
Website Ring Zwolle: www.dg-ringzwolle.nl

N.B.: Het postadres van de gemeente is het adres van de secretaris!
Geen post naar het kerkgebouw a.u.b.

Bankrekening:
Rabobank DG Gemeente NOP:
IBAN: NL48 RABO 0386 5679 56

Redactie adres Beiaard:
Br. Hein Bergman tel. 06 – 55 18 73 46
e-mail adres: h.bergman@xs4all.nl

VAN DE REDACTIE.

De redactie verzoekt u om de kopie voor de Beiaard naar Hein Bergman te sturen. Alvast hartelijk dank.

VANUIT DE KERKENRAAD

Tijd gaat vaak sneller dan gewenst. Tenminste als je niet hoeft te wachten. De zomer is bijna al weer voorbij en ik had nog zoveel willen doen en zien. Daarbij ook nog geremd door de Coronamaatregelen. Spontaan ergens heen gaan is er niet meer bij. Altijd moet je van tevoren een afspraak maken en bent alleen welkom in een bepaald tijdslot. Dat ontnemt je de lust om te gaan. Als je ergens pas laat in de middag welkom bent denk je is het de moeite wel. Je moet immers wel de volle mep betalen. Laat maar....

Ook bij onze kerkdiensten moeten we ons aanmelden van te voren. Gelukkig remt dat het kerkbezoek niet. De zomerdiensten waren goed bezocht.

Dat stemt me blij. En ook hoe goed ze waren voorbereid. Er is veel talent in onze gemeente. Nu zondag, als ik dit schrijf hebben we de eerste reguliere kerkdienst. Ik ben benieuwd hoe alles verloopt.

Deze maand hebben we afscheid genomen van Graddie als predikant van onze gemeente. Het was een mooie afscheidsbijeenkomst, waar ik met genoegen aan terug denk. Passend bij Graddie en onze gemeente. Graddie heeft de afgelopen jaren veel voor onze gemeente betekend. Ze is bij ons begonnen als pastoraal werker gecombineerd met een studie aan het Seminarie. Gaandeweg opgeklommen tot predikant gecombineerd met het predikantschap in Meppel en Workum/Hindeloopen. Door de loop der jaren bouw je een band met elkaar op. Goede en slechte tijden deel je met elkaar. We zullen haar missen.

Binnenkort zullen we op de ledenvergadering van 24 september moeten bezinnen hoe we verder gaan. Opnieuw een predikant benoemen of zonder verder. Ik ben benieuwd met welk voorstel Gerrit en Gerda komen.

Namens de kerkenraad

Jan Kuipers

GEMEENTEACTIVITEITEN

13 september	Ds. Jan Kuipers Nagele Gezamenlijke dienst met VVH in Kampen
20 september	geen dienst
27 september	Zr. T. Tholen, Pingjum
4 oktober	geen dienst
11 oktober	Verzorgt door Margreet, Adrie en Karin
18 oktober	geen dienst
25 oktober	mevr. D. Maissan, Emmeloord
1 november	geen dienst
8 november	Da. Connie Aalbersberg Emmeloord
15 november	geen dienst
22 november	ds. J. Kuiper, Nagele Herdenkingsdienst
29 november	geen dienst
6 december	Zr. Van der Linden, Steenwijk
19 december	Adventsavond van 16.00- 19.00 uur
25 december	ds. J. Kuiper, Nagele Kerst

WEL EN WEE

De commissie Wel en Wee heeft haar werkzaamheden weer opgepakt. In de gemeente bleek de behoefte om elkaar weer te zien erg groot te zijn. Het was dan ook fijn dat we elkaar twee keer konden treffen bij br. Rens Waiboer. Anneke en Rens, nog bedankt voor jullie gastvrijheid. Ook de belangstelling voor de zomersamenkomsten was hoog. Uit deze bijeenkomsten bleek hoeveel creativiteit er in ons schuilt.

De hoge temperaturen van deze zomer heeft niet elk gemeentelid als positief ervaren. Gelukkig is nu aan de warmte een eind gekomen.

We moeten helaas vermelden dat broeder Sipke-Jan Sijkema ernstig ziek is. Wij wensen hem en zijn familie veel sterkte.

Verjaardagen

September

- 3-9 zr. Gerritzen
- 3-9 zr. Van der Wal-Goedhart
- 4-9 zr. Slingerland-Veen
- 12-9 zr. Van Hes- Stevens
- 26-9 br. Eldering

Oktober

- 7-10 zr. Van de Berg
- 10-10 br. J. Kuipers
- 18-10 zr. Heeringa

November

- 6-11 br. Bruin
- 9-11 zr. Mulder
- 22-11 zr. De Vries

December

- 10-12 br. Van der Vijgh
- 15-12 br. Van Hes
- 31-12 br. Waiboer

Allen een fijne verjaardag en een goed najaar toegewenst .

Namens Wel en Wee,

Bob van Berkum

IN MEMORIAM BR. JAN JANS WESTER; 3 NOVEMBER 1924 – 1 APRIL 2020

Op 1 april overleed onze broeder Jan Wester in het ziekenhuis in Sneek. Het afscheid vond plaats in zeer kleine kring het Corona-virus. Juist op het moment waarop er behoefte was hebt aan familie en, was dat niet mogelijk. Ik vroeg de aanwezigen samen met mij dit gebaar te maken:

Het komt uit de gebarentaal en is het gebaar voor liefde. We maakten dit gebaar uit verbondenheid met Jan Wester, verbondenheid met elkaar en uit verbondenheid met de mensen die er niet bij konden zijn.

Uit de gesprekken, die ik had met broeder Jan Wester zijn mij een aantal dingen goed bijgebleven. Ten eerste dat het een geweldige verteller was. Daar kreeg hij nooit genoeg van. En als hij dan op dreef was, begonnen zijn ogen te glimmen. Het tweede, dat ik me zal herinneren, is dat hij zei dat hij pas wist wat een gemeenschap was, toen hij zijn geliefde Albertje had leren kennen. Door haar kwam hij in een warme gemeenschap terecht in het dorp waar zij woonde. En als ik dan kijk naar alle verhuizingen, die hij meemaakte: van Nieuw Beerta naar Harkstede naar Elp naar de Wieringermeer naar de Noordoostpolder, is dat ook niet zo gek. Als klein kind zo vaak verhuisd, dat hij niet de tijd kreeg er echt bij te horen en vervolgens terechtkomen in de eenzijdige pioniersgemeenschappen met veel mannen. En zijn hoop dat de polder een hechte gemeenschap zonder hokjes zou worden, was al vrij gauw vervlogen. En eerlijk gezegd hebben kerken daarin geen goede rol vervuld. Hij koos ervoor om lid te worden van de doopsgezinde gemeente, mede omdat men daar voor openbaar onderwijs was. Kinderen hoorden en horen niet in hokjes verdeeld te worden.

Het derde dat ik me goed herinner is zijn grote gevoel van onmacht met betrekking tot de ziekte van zijn Albertje. Het feit dat hij niet in staat was dat op te lossen heeft hem erg beziggehouden. Hij had alles wel willen geven voor haar gezondheid.

Verbondenheid was door dit alles wel een thema in zijn leven. Verbondenheid met zijn levenspartner, verbondenheid met de polder en verbondenheid met de doopsgezinde gemeente, die zo belangrijk voor hem was.

De meest ideale vorm van een gemeenschap vinden we in het bijbelboek Handelingen. In de beschrijving van de eerste christengemeente die we lezen is geen wanklank te vinden, alleen positieve dingen. Een soort gouden eeuw, een ideaal dat latere eeuwen niet konden evenaren. Eén grote familie, tekens en wonderen die gebeuren, dagelijkse groei van het aantal christenen... Lucas beschrijft dat in Handelingen.

Ze hadden alle dingen gemeenschappelijk – een soort gemeenschap van goederen. Niemand hield zijn bezittingen voor zichzelf, maar ze werden vrijelijk gedeeld. En als er nood was, geld ergens voor nodig, dan verkochten mensen zó hun bezittingen, en gaven het geld om te gebruiken waar nodig. In de volgende hoofdstukken lezen we daar meer over. Alles samen, alles delen! Deze eerste christengemeente. Een lichtend voorbeeld van eenheid, van gemeenschap. Het was geen puur horizontale gemeenschap; de basis was dat men navolger van Jezus wilde zijn, die zichzelf vergeleek met een goede herder, die liefde en zorg heeft voor diegenen die aan hem zijn toevertrouwd. Hij leidt zijn schapen naar grazige weiden om leven mogelijk te maken voor ieder van hen. Hij geeft zijn leerlingen en daarmee ons de opdracht mee elkaar op die wijze lief te hebben. Elkaar te behoeden en bewaren. Elkaar te helpen om tot bloei te komen; naast elkaar te staan in moeilijke omstandigheden. Zo ging Jan Wester om met zijn Albertje en met de mensen om hen heen. Dat heeft ook de doopsgezinde gemeente voor hem betekend: mensen die elkaar gegeven zijn om samen in de wereld die liefde te laten zien.

Wij blijven met hem verbonden.

Graddie Meijer

N.B. mijn oprechte excuses aan de familie omdat dit IM niet in de vorige Beiaard is terechtgekomen.

DE POLDERPIONIER

Soms zie ik hem gaan,
de man die dit land
heeft gekend zonder akkers en sloten.
Toen de bodem der zee
door de hemel omspant
heel voorzichtig werd opengestoten.

Soms zie ik hem staan,
de man door wiens hand
zo de vaarten en tochten ontstonden.
Met het oog op vandaag
heeft hij bomen geplant
die de tijd en de stormen doorstonden.

Nog zie ik hem gaan,
de man die dit land
heeft gezien zonder dorpen en steden.
Die dag in en dag uit
met de schop in de hand
heeft gewerkt en gezorgd en gebeden.

Soms zie ik hem aan,
de man die dit land,
die de polder heeft opengebrouwen.
Dan schud ik hem stevig zijn eeltige hand.
Zonder hem was dit land nooit ontloken

ds. Hans de Bondt

TERUGBLIK OP HET AFSCHIED

Wat was het een mooie middag 23 augustus. Het afscheid van de doopsgezinde gemeente Noordoostpolder vond plaats in de grote zaal en was door de organisatoren mooi vormgegeven.

Nu is het dan werkelijkheid: geen verbintenis met de gemeente Noordoostpolder meer. Vreemd, na al die jaren. Het was niet altijd naar ieders tevredenheid, maar er zijn toch ook hele mooie en goede gebeurtenissen en relaties geweest.

Persoonlijk ben ik heel blij met de wijze waarop de gemeente zich nu ontwikkelt met gebruikmaking van de talenten die er zijn. En die zijn er! Als ik daaraan een klein beetje heb mogen meewerken, ben ik tevreden.

Het laatste jaar is vreemd verlopen. Eerst mijn operatie en de lange periode, die het herstel onverhoopt heeft gevergd en vervolgens de corona. Via digitale en schriftelijke vieringen en telefoontjes heb ik die laatste periode de gemeente nog wel kunnen bedienen.

De toespraken en muzikale bijdragen van zondagmiddag stemmen me dankbaar en geven hoop voor de gemeente.

Hopelijk tot ziens,

Graddie Meijer

RITME EN CONFETTI

tekst: Jeannette den Ouden

foto: Keith Luke

Elke lente zien we het gebeuren: de kale, zwarte takken en twijgen van de bomen transformeren in slechts enkele dagen.

Van een grillig transparant patroon waar we de blauwe lucht doorheen kunnen zien, veranderen ze in een rommelig groen bladerdak dat ons beschermt tegen zon en regen. En ook al moet de echte zomer nog komen, we weten allemaal dat straks het groene blad vergrijsst en uiteindelijk verkleurt naar geel (en rood en bruin), waarna de bladeren vallen en de takken weer haarscherp afsteken tegen de lucht.

Elk jaar voltrekt zich, althans in ons deel van de wereld, deze wonderlijke transformatie. Soms wat vroeger, soms wat later, maar altijd in een ritme waarop wij mensen meebewegen door de tijd. Het is het ritme van de seizoenen, maar ook het ritme van dag en nacht, van ochtendschemer en zonnekracht, van eb en vloed. Het is het ritme van onze levensadem, in en uit.

Het is zo vanzelfsprekend dat we er niet bij stilstaan hoe dit ritme is verankerd in wie we zijn, en hoe het ons verbindt met alles wat ons omringt. Sterker nog: het ritme toont ons dat we deel zijn van alles wat leeft, groeit en voortdurend transformeert, en daarmee deel van de Geest van God die dit alles in beweging brengt en steeds opnieuw vervult met wonderlijke levenskracht.

Alle grote religies in de wereld gaan over deze transformatie. De oude Egyptenaren, hindoes, boeddhisten, joden, christenen en moslims schrijven erover in hun heilige teksten. In de bijbel lezen we het vanaf de allereerste regel: alles is begonnen en begint steeds opnieuw met Gods Geest die zwevend bewegend aanwezig was én is. De Geest die spreekt: duisternis wordt licht, kolkende watermassa's worden land en zee, chaos wordt orde. Opdat leven mogelijk is.

Wellicht is het u ook opgevallen dat deze voortdurende transformatie ertoe leidt dat stilstand in de bijbel niet voorkomt. Mensen gaan van de ene plaats naar de andere, vrijwillig of gedwongen, op de vlucht, als balling of omdat ze geroepen worden door een stem. Mensen gaan en keren soms terug, om dan te ontdekken dat alles anders is, of anders zou moeten. Want niets blijft wat het is, ook de mensen niet. En dat is volgens de bijbel heel tof, want stilstand is gelijk aan sterven. Niet aan het natuurlijke sterven dat hoort bij het leven en dat noodzakelijk is om nieuw leven de ruimte te geven. Dat natuurlijke sterven is - volgens sommige teksten in de bijbel - immers ook een transformatie. De bijbel ageert slechts tegen het sterven in het leven. Sterven uit angst om te leven. Of sterven als leven zonder hart en ziel. Die vormen van sterven maken het leven dood, in plaats van ruimte te maken voor het leven van onszelf of het leven van anderen.

'Kies dan voor het leven', houdt God zelf ons in het boek Deuteronomium voor, 'voor uw eigen toekomst en die van uw nakomelingen' (hoofdstuk 30). God stelt ons leven hier in het licht van een toekomst die verder gaat dan de onze. Onze nakomelingen... dat zijn onze kinderen, onze kleinkinderen en hun kinderen en kinds kinderen. De toekomst is volgens de bijbel zoveel groter dan de jaren die ons tot onze dood gegeven zijn. Zeker, in de bijbel gaat het ook over het leven van elk mens afzonderlijk - ja zelfs over het leven van elk musje! -, maar het wordt nooit particulier. Steeds wordt ons aangezegd dat we deel zijn van een geheel en dat niemand kan overleven buiten dat geheel. Ook dat musje niet, want het bijbelse 'geheel' bestaat uit alle mensen, van vroeger en later, samen met alle andere levende wezens op aarde. Meer en groter nog: in het eerste hoofdstuk van Genesis lezen we dat ook de hemellichamen, de zee en de aarde, de lucht en de diepste wateren behoren tot het geheel dat we schepping

noemen. En volgens de traditie behoren niet alleen de zichtbare dingen tot de schepping, maar ook de onzichtbare dingen. Iedereen en alles hoort erbij! Waar het nu om gaat is dat elk mens pas echt leeft en toekomst heeft, als hij of zij zich in het ritme voegt van die gehele schepping. Dat is iets anders dan de schepping willen beheersen of naar je hand zetten. De oosters-orthodoxe theologe Elizabeth Theokritoff beschrijft in haar boek *Living in God's Creation* dat we, als we echt christelijk willen leven, de aarde moeten bewonen op een manier waaruit aandacht blijkt voor de gehele schepping. Ik vind dat een inspirerende gedachte, hoewel haar uitspraak volgens mij evenzeer geldt voor wie zich niet christelijk noemt. Aandacht geven kunnen we allemaal, toch? Het klinkt als dichtbij en praktisch. En zo beschrijft Theotikroff het ook.

Ze spreekt over aandacht geven aan alles, dus ook aan de kleinste dingen. Ik denk dan aan tijd nemen om te luisteren naar hoe de merel zingt in de avondschemering, maar ook aan hoe we omgaan met de restjes in de ijskast en waar we boodschappen doen. Tegelijk besef ik dat 'aandacht voor alles' eenvoudig klinkt, maar in de kern radicaal is. We kunnen niet soms wel en soms geen aandacht geven. Zoals het ook niet werkt als we slechts aandacht geven aan wat ons gemakkelijk afgaat en niet aan wat meer dan het gewone van ons vraagt. Dat lijkt een zware opgave, maar we hoeven het niet 'te hoog of te ver' te zoeken (Deuteronomium hoofdstuk 30, vers 12). Leven in harmonie met het ritme van de schepping is misschien wel veel eenvoudiger dan hoe we nu met z'n allen door de wereld razen en graaien. Elisabeth Theotikroff wijst in dit verband op de praktijken van de asceten in de vroege kerk. Moderne mensen zijn geneigd om ascese op te vatten als zelfkastijding en afzien. Maar in essentie gaat het volgens haar niet om afzien, maar om uitzien. Uitzien naar 'zijn' in plaats van 'hebben', rust in plaats van meer en nog meer werken, naar zorgen voor je ziel in plaats van zorgen voor een eeuwig jong lichaam, naar delen met anderen in plaats van verspillen. Ascese gaat om onthechting met als doel ruimte te maken voor de dingen die ertoe doen. Het gaat dus niet om afstand doen van wat mooi, fijn en goed is, maar om steeds opnieuw te kiezen wat bijdraagt aan een goed leven voor al het geschapene, hier en nu. En daarmee aan een toekomst voor ons allen én hen die na ons komen.

Kortom, als we minder razen en meer leven, kunnen we leren luisteren naar het ritme van de schepping, de hartenklop van de natuur. Ik zie het voor me: hoe we dan als vrolijke asceten met elkaar een dansje maken op dat ritme, terwijl vanuit de hemel een feestelijke confettiregen in alle kleuren van de regenboog over ons wordt uitgestrooid. Groen en geel en nog veel meer...

Geraadpleegd: Groene Theologie van T. van Montfoort, Skandalon, 2019
(hoofdstuk 4)

WIE HET HANDEN WASSEN VERACHT MOET WORDEN GEËXCOMMUNICEERD

Deze coronacrisis luidt een andere tijd in. Het is een topprioriteit om voorlopig geen handen te schudden, maar ze veelvuldig te wassen.

Toch nemen wij gewoontedieren er maar wat vaak een loopje mee, vrees ik. Het is me bijvoorbeeld op vakanties regelmatig opgevallen dat zelfs de keurigste heren (dames lijken me geen uitzondering), na een toiletbezoek met ongewaste handen de sanitaire ruimte verlaten. Met een gevoel van walging beeld ik me dan de eerstvolgende persoon in die hij een hand geeft en die van zijn niet-gewaste hand geen weet heeft. Zonder dat ik mezelf diagnostiseer als iemand met smetvrees, zou je niemand meer een hand willen geven. Handen wassen is een daad van naastenliefde.

Voor de bijbelse en talmoedische tradities is dit geen nieuws, veeleer een vanzelfsprekendheid. Ver voordat men van bacteriën en virussen had gehoord, geeft de talmoedische traditie er al blijk van dat men ziekten kon overdragen via de handen. De ernst van het besmettingsgevaar werd uitvergroot door uitspraken als: 'Wie het handen wassen veracht, moet worden geëxcommuniceerd.' 'Wie zijn handen voor het brood eten niet heeft gewassen, eet onrein brood.' En: 'Een afgehakte hand is beter dan er door besmet te raken.' In de tempel overgoot de priester zijn handen dan ook met water voordat hij de brooches uitsprak over het brood. Dit gebruik werd later, na de verwoesting van

de tempel, door huisgezinnen voor het aan tafel gaan overgenomen. Maar dit handen wassen had naast een reinigende functie ook een spirituele dimensie. Water herinnert aan de oerwateren en aan Gods geest, die daarover in den beginne zweefde. Het was onmiskenbaar dat de handenwasser zich stoffelijk en geestelijk als een volkomen schepsel verbonden wist met zijn Schepper, de Heilige-gezegend-zij-Hij. En dat het welzijn van de gemeenschap, dus voor de volksgezondheid als een daad van naastenliefde, voor hem voorop stond. De coronacrisis daagt de kerken en de gemeenten uit om na te denken hoe zij deze crisis kunnen aangrijpen om meer diepgang te geven aan het handen wassen als daad van naastenliefde. In het Nieuwe Testament komt het handen wassen bij de instelling van het Avondmaal niet voor, hoewel Lucas wel te kennen geeft dat dat ritueel voor de maaltijd gebruik was. Als een Farizeeër Jezus uitnodigt voor een maaltijd, is die verwonderd dat zijn gast zich niet eerst even wast. Zijn antwoord is wat je ermee opschiet als je de buitenkant reinigt, zoals drinkbekers en schotels, terwijl je binnenkant overloopt van boosaardigheid en graaierij? Kijk dus eerst even naar wat je beweegt. En dat geldt ook voor ons voordat wij weer aan het Avondmaal deelnemen. Het is alleszins het overwegen waard om het handen wassen als een nieuwe liturgische rite in te voeren tijdens de viering van het Avondmaal. De kerkgangers wassen hun handen voordat zij aan tafel gaan. En de voorganger wast zijn handen voordat hij het brood breekt. We geven daarmee in rituele zin een antwoord op de vraag wat de relevantie is van het handen wassen in deze coronacrisis voor ons sociale, ethische en religieuze denken. Maar bovenal geven we ermee te kennen dat we vanaf den beginne in een heiligende relatie staan met de Ene en met elkaar.

Pieter Post

Predikant van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente Heerenveen en Tjalleberd

SAMEN ZINGEN

Sinds de kerkdeuren vanwege het coronavirus noodgedwongen dicht blijven, mag ik een telefooncirkel van onze PKN-gemeente coördineren en probeer ik een paar keer per week met alle liefde naar de verhalen van aan huis gebonden ouderen te luisteren. Ze delen hun kostbare momenten en hun zorgen over zichzelf en hun dierbaren en zijn soms ook bang voor de toekomst. Al is ieders context en ieder mens anders, in vrijwel elk telefoongesprek klinkt hetzelfde liedje van verlangen door: konden we maar weer naar de kerk gaan, samen koffiedrinken en vooral samen zingen.

De creatief vormgegeven online kerkdiensten van de afgelopen maanden blijken voor velen een welkom alternatief te zijn. 'De voorgangers, ambtsdragers, kosters, solisten en musici halen het beste in zichzelf en elkaar naar boven. En er wordt door jong en oud achter de schermen hard gewerkt en ook de technici verdienen een groot compliment.' Toch klinkt het ook hol in zo'n lege kerk en wordt het gemis van de vertrouwde zondagse rituelen per week sterker. Zoals iemand pas verwoordde: 'Ik wil weer om half tien klaarstaan, opgehaald worden om naar de kerk te gaan en samen zingen.'

'Wanneer mogen de kerkdeuren weer open? Wanneer kunnen we elkaar weer ontmoeten en corona-proof zingen?' Alle onzekerheid maakt het er ondertussen niet makkelijker op en ik blijf me ook afvragen waarom men nu toch zo graag met elkaar wil zingen. Ik probeerde het in woorden te vangen, keerde me naar binnen en diepte een antwoord op: daar juicht een toon, daar klinkt een stem, die u en jou en mij verbindt met Hem.

Laten we zolang we deze coronatijd met elkaar moeten zien uit te zingen ons lied van verlangen blijven neuriën. En als we weer uit volle borst mogen meezingen de mensen die ook dan niet naar de kerk kunnen gaan niet vergeten. Pas dan zal onze samenzang niet meer hol klinken.

Christine van Reeuwijk

GODS SCHEPSELEN IN CORONA-TIJD (versie 7)

En toen kwam de Corona en daaropvolgende lockdown.

Wat heb ik me geërgerd aan de demonstraties tegen de maatregelen, later deze zomer. Een klap in het gezicht van de artsen, het verzorgend en verplegend personeel, de schoonmakers, de families van de overledenen, en iedereen die vele, vele overuren gemaakt heeft. Er is al veel over gezegd en geschreven.

Toch heeft het ook iets positiefs opgeleverd. Doordat het sociale leven op een laag pitje kwam te staan, werd men creatief. Er ontstonden allerlei initiatieven. Bewoners van een dorp plaatsten bijvoorbeeld allemaal een knuffelbeer voor het raam. Zo kon er op de fiets of met de auto een berejacht worden gehouden, waarbij allerlei soorten beertjes en beren werden gespot. Prachtig idee!!

Ikzelf heb een paar weken geleden ook iets bedacht.

Maar dat is even een verhaal. Laat ik beginnen met Rob, een vriend van ons. Hij woont in Emmeloord maar hij is gepensioneerd en een rasechte Amsterdammer van oorsprong. Zijn hele leven was hij kapitein van een Baggerschuit van Ballast Nedam. Hij heeft overal gewerkt. Van een brug in Scandinavië tot baggerwerkzaamheden in Abu Dabi. Hij baggerde 12 jaar bij elkaar in het

Midden Oosten. Na zijn werk ging hij 's avonds naar het hotel op de vaste wal en daar las hij heel veel boeken, vaak over de cultuur van het land waar hij op dat moment vertoefde. Ik kan altijd prima praten met Rob, want hij weet veel.

Samen met vrouw Hennie vormen we een discussieclubje. Daar worden actuele onderwerpen behandeld en we genieten ervan. We zijn lang bezig geweest met de Moslims (weet Rob veel van, Abu Dabi en Iran hè), nu hebben we het over discriminatie en racisme. Vrouw Hennie is hartstochtelijk van de SP en is zelfs op haar oude dag nog gaan demonstreren op het Malieveld. Ik zou onze discussieochtenden niet graag willen missen.

Maar toen werd het Corona-tijd en ik bedacht, dat ik eigenlijk al heel lang een wens heb waarvoor ik de hulp van Rob nodig heb. Maar daarvoor moest ik hem wel lief aankijken. Dat stelt Rob op prijs. Je moet er wat voor doen. Zo gezegd, zo gedaan.

Deze Amsterdamse, gepensioneerde, ex-kapitein kan nl. erg goed timmeren. Hij heeft al eens een prachtig windmolentje voor mij gemaakt, compleet met huisje, deurtje en raampjes, die bij harde wind dolgedraaid staat te wieken op de pergola. Nu ben ik een enthousiaste lezer, met een volkomen uit de hand gelopen boekenkast en ik wilde dolgraag een BIEB-HUISJE hebben voor in de tuin aan de straatkant.

Rob zegde meteen al zijn medewerking toe. Hij heeft thuis in zijn werkplaats een prachtig, oerdegelijk huisje(zeg maar HUIS) voor me gemaakt, compleet met schoorsteen en hanebalk. Man Jan kreeg er ook lol in en verfde het huisje in geel en wit, met natuurlijk een knalrood dakje. Hennie en Henny decoreerden vervolgens alles in flowerpowerstijl met veel slingers en bloemetjes en kleindochter BO klodderde met haar verf handje op de achterkant. Het werd helemaal ons huisje. Eerlijk gezegd heeft het ook het één en ander gekost, maar we hebben er met zijn allen zo'n plezier aan beleefd. En dan mag dat, volgens man Jan.

Ondertussen loopt het Biebhuisje als een tierelier. Ik merk, dat het wat los gemaakt heeft in mijn buurtje. Er wordt bijna elke dag iets geleend of geruild. Laatst kreeg ik een stapel echt mooie boeken. Kijk, daar wordt ik nou blij van. Er is nog een ander Corona-initiatief, waarover ik u wil vertellen. Dat komt uit onze Doopsgezinde kerk.

In ons kleine kerkje worden de stoelen en tafels allemaal corona-proof neergezet. Hulde daarvoor. Maar ook werd bedacht, dat we in groepjes van 3 zelfstandig een dienst zouden maken.

Dat leek me leuk!!

Suzan, Femmy en ik hebben als thema VERZOENING gekozen. Een zéér actueel onderwerp (racisme, zwarte Piet)!! We hadden daarbij veel hulp van het boek: CATECHISMUS van de COMPASSIE. Zeer aan te bevelen, ook voor gespreksgroepen. We werden daarbij ondersteund met een PowerPointpresentatie, door Gerrit op het scherm getoverd.

Want wat is Verzoening eigenlijk?.....Verzoening is volgens Catechismus van de Compassie, dat vriendschap in een relatie hersteld wordt, nadat er een breuk is opgetreden. Deze relatie kan zijn tussen twee of meer personen of tussen andere rechtspersonen, zoals landen; in het laatste geval gaat het vaak gepaard met een vredesverdrag.

Als Bijbeltekst kozen we De Verloren Zoon, Lucas 15: 11-32.

Gerrit liet daarbij een schilderij van De Verloren Zoon op het scherm zien. Vraag: was hier sprake van Verzoening?! Is verzoening altijd mogelijk, kan de liefde door verzoening altijd terugkomen, zoals de zon na een zonsverduistering altijd terugkomt?

Om tot verzoening te komen moeten wel eerst de stadia van berouw, en vergeving zijn doorlopen, las ik in het boek. Maar allereerst moeten beide partijen aanvaarden, dat verzoening nodig is. Heel belangrijk is ook dat iedereen in dat proces het gevoel krijgt gehoord te worden. Met name dat laatste zie ik in de conflicten in Nederland heden ten dage lang niet altijd gebeuren. Zoals bij de racismebeweging en de anti -zwarte Piet beweging.

Ik ben tegen racisme, ben zelfs geschrokken van het institutionele racisme, dat er in Nederland blijkt te zijn, maar toch word ik voor racist uitgemaakt, als ik de Zwarte Piet uit het oogpunt van traditie en folklore graag zou behouden. Ik kan daar, net zoals velen met mij een goed doortimmerd verhaal over houden. Toch worden we niet gehoord. En dat komt mede door de media. Ik vrees, dat Zwarte Piet wel zal verdwijnen, maar dat voelt heel anders, als ik het gevoel heb, dat er ook ruimte is geweest voor mijn verhaal.

Zo, dit moest ik dus even kwijt.

Femmy, Suzan en ik kijken met een goed gevoel terug op de door ons gemaakte kerkdienst. Ik vind, dat we de coronatijd goed hebben besteed met de voorbereidingen, waar we overigens heel veel plezier aan hebben beleefd.

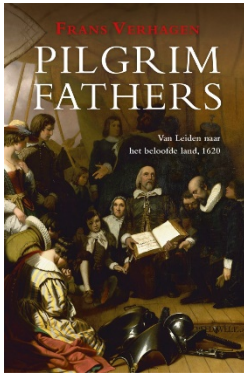
Een zelfgemaakte kerkdienst maakt wat los in mensen. Je ontmoet elkaar weer op een heel andere manier. Een heel goed idee van de kerkenraad!!

Tot slot wens ik iedereen veel gezondheid en creativiteit toe.

Hartelijke groet

HENNY

OP NAAR HET BELOOFDE LAND

Omstreeks deze tijd van het jaar, 400 jaar geleden, waren ze onderweg vanuit Leiden naar het beloofde land. Op 22 juli 1620 vertrokken ze met een trekschuit naar Delfshaven en vandaar via Southampton naar het nieuwe land, Amerika. Het gaat over de Pilgrim Fathers, een illustre gezelschap van zeer uitgesproken, strenggelovige christenen die in het nieuwe land het beloofde land wilden ontdekken en creëren. Na een letterlijk en figuurlijk stormachtige reis zetten ze in november voet aan wal. ‘Welcome Englishmen’ was het eerste dat ze hoorden. Amerikakenner Frans Verhagen heeft alle bestaande verhalen over deze expeditie tegen het licht gehouden en schrijft in 184 bladzijden een meeslepend verhaal. De boot, de Mayflower, was een 30 meter lang zeilscheepje met in totaal 102 opvarenden. De groep uit Leiden, 41 mannen, vrouwen en kinderen sterk, wilde naar Amerika, ook omdat zij vonden dat in Leiden de zondagsheiliging niet serieus genomen werd. Het leven kwam die dag niet echt tot stilstand om te luisteren naar stichtelijke preken. De Pilgrims wilden die dag alleen maar uren bezig zijn met zingen, bidden en preken luisteren, om in de middag te discussiëren. Eerder was deze groep Pilgrims Engeland was ontvlucht omdat hun radicale levenswijze en geschriften niet werden getolereerd.

De reis op de Mayflower was een ware beproeving. De passagiers hadden aan boord op de tussendecken minder ruimte per persoon dan een standaard bed. Een uit de kluiten gewassen kruipruimte waarin de passagiers verbleven vormde een claustrofobische ervaring. Iedere ochtend om 8 uur klonk de scheepsklok, om 12 uur werd er gebeden. De reis over de oceaan nam 10 weken in beslag. Op 11 november meerden ze af in de baai Cape Cod, in de buurt van waar nu Boston ligt. New England was bereikt, de ontmoetingen met de oorspronkelijke bewoners, de Indianen, kon beginnen. Aan ontberingen geen gebrek, maar de Pilgrims slaagden erin, helaas ten koste van de Indianen, om New Plymouth te stichten.

Teun-Jan Tabak

DE OOGST VAN DE CRISIS

Het virus dat ons tot op de dag van vandaag bezighoudt komt ergens uit China. En juist daar is crisis een ander woord voor kans. Voor ieder die lijdt onder deze crisis en voor allen die een naaste hebben verloren, nauwelijks afscheid konden nemen en daar nog steeds pijn aan beleven, blijft het afgelopen half jaar een beproeving. Voor velen in zorgcentra en verpleeghuizen is deze crisis tot op heden een aanslag op hun humaniteit en waardigheid. Ouderen moesten vaak in isolement verkeren en werden aan hun lot overgelaten, ook als het om beschermende materialen gaat. Maar bij anderen heeft de crisis ook de ogen geopend voor kansen die tot voor kort onhaalbaar bleken. Hieronder volgen een paar kansen voor kerkgangers, vrijwilligers en bestuurders in lokale kerken:

- online vieringen zijn niet meer weg te denken uit het kerkelijk leven en hebben met hun bereik van grote groepen niet-regelmatige kerkgangers een missionaire betekenis
- kerken en parochies hebben in kerkbladen, nieuwsbrieven en video's op facebook, Youtube en Instagram nieuwe wegen gevonden om te communiceren met al hun leden en zo nog eens bevestigd dat kerk-zijn meer is dan alleen maar vieren
- daarom zijn er ook razendsnel nieuwe technieken gevonden om de geldwerving via collecte-app op peil te houden
- veel mensen hebben herontdekt dat geloven thuis in de kleine kring van familie en gezin begint en hebben hun inspiratie daartoe gehaald van de website geloventhuis.nl
- steeds meer mensen hebben leren inzien dat het leven thuis naast de beperkingen ook de zegen van rust, gebed en geborgenheid kan brengen en dat ieder daarvoor elke dag terecht kan bij bijvoorbeeld kloostermagazine.nl
- juist in deze tijden van anderhalve meter en isolement hebben kerken met hun vrijwilligers een weg gevonden om aandacht te geven aan allen die buiten de boot dreigden te vallen: ouderen die geen bezoek meer mochten ontvangen, mensen die hun inkomen verloren, gezinnen die te weinig geld hadden voor het dagelijkse eten
- door alle kansen heen is het diepe besef gegroeid dat we leven van de genade en dat we ondanks alle digitale innovatie niet kunnen bestaan zonder de genade van het belangrijkste sacrament: de ontmoeting met de ander en in de ander met God.

Leo Fijen

HAAST

Op een ochtend werd de schildpad wakker en merkte tot zijn schrik dat hij haast had.

'Hola/ riep hij. Maar voordat hij iets kon doen was hij al op weg. Met grote snelheid schuifelde hij vooruit en tegen de mid- 424 dag was hij al een heel eind verder.

Hij jammerde en snikte en sprak zichzelf af en toe ernstig toe, maar het hielp niets. Hij had haast. Ten einde raad schreef hij een brief aan de slak:

*Geachte slak,
Tot mijn grote verdriet heb ik haast.
Wat moet ik doen? Vlug!
De schildpad*

Aan het begin van de avond dwarrelde een langzame, nette brief voor zijn neus neer:

*Dierbare schildpad,
Wat een tragedie voor u.
Haast is zo wreed.
Strijd tegen hem en versla hem, vouw hem op tot hij een onbeduidend propje is.
Stop hem vervolgens in de grond.
Blijf vooral kalm. Als u en ik onze kalmte zouden verliezen,
wat dan?
De slak*

De schildpad vouwde zijn haast zo kalm mogelijk op. Laat in de avond was hij daarmee klaar. Hij stopte het onbeduidende, maar nog wel rusteloze propje in de grond. Inderdaad, dacht hij, nu heb ik geen haast meer.

Hij bleef die nacht staan waar hij stond. Hij deed zijn ogen dicht en hij zuchtte zelfs niet meer. Hè hè, was het enige dat hij nog dacht.

De volgende dag schuifelde hij heel kalm terug naar de eik waaronder hij woonde. Eigenlijk, dacht hij, moet ik de slak bedanken. Maar niet te vlug. Pas over geruime tijd. En kalm en bedaard vergat hij dat hij ooit haast had gehad.

Uit: Misschien wisten zij alles; Toon Tellegen

WIJZE RAAD

Herinneringen –
zij schuiven over
en langs elkaar heen
onstuitbaar
een voorraadkast vol
de optelsom van ouder worden
hoe reken je daarmee –

ik ging te rade
bij een kluizenaar
hoog in de bergen
een afgelegen grot
daar woonde hij
verzonken in de wijsheid Gods
hij keek mij vriendelijk aan
en sprak:

mijn kind
neem uit je voorraad
een mooie herinnering
een beeld een woord
een gebaar en weef deze
met draden van dankbaarheid
door het heden heen
zo verdubbel je vreugde
en halveer je verdriet

ik dankte hem
en daalde af
het was alsof ik vleug'len had –

Oeke Kruythof